

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích
Oponentský posudek na diplomovou práci

Název práce: **Funkce polovětných vazeb ve španělštině a jejich ekvivalent v češtině**
Autorka práce: **Josef Paukeje**
Vedoucí práce: **Mgr. Jana Pešková, Ph.D.**

Předkládaná diplomová práce se snaží pojednat o problematice španělských polovětných konstrukcí, přičemž cílem teoretické části je „definovat termín polovětné vazby, pozorovat různé definice těchto konstrukcí jednotlivých autorů [...]“ (str. 3); cílem praktické části je pak poukázat na základě analyzovaného vzorku možnosti překladu těchto konstrukcí, jak ze španělštiny do češtiny, tak v opačném směru.

Diplomand parafrázuje přístupy nejprve českých, poté španělských autorů. Tato část představuje velice pečlivou, místy však nadbytečně podrobnou kompilaci, u níž však postrádám zásadní otázku, totiž samotné zamyšlení se nad tím, co jsou „polovětné konstrukce“, čím je tento termín motivován, jak si vzájemně odpovídají termíny české a španělské. Z autorova výkladu totiž vyplývá terminologická nejasnost; domnívám se totiž, že hlubší vhled by autorovi přispěl k odlišování *polo*-větných konstrukcí (tedy semipredikačních) od jakéhokoliv výskytu neosobních slovesných tvarů v jakýchkoliv syntaktických funkcích, čímž by se ve výkladu do jisté míry eliminovaly podrobné komentáře o podmětu, předmětu atp., realizované právě zmíněnými tvary. (Větší úspornost by výkladu prospěla, v textu se totiž vyskytují několikrát se opakující informace, zejm. v části věnované funkci polovětných konstrukcí.) Takto nabývám dojmu, že autor hovoří spíše o funkci infinitivu, gerundia a participia všeobecně než o principu polovětných konstrukcí s těmito tvary.

Co se týče autorem zmiňovaného výčtu syntaktických funkcí (větných členů), je škoda, že není brána v potaz funkce doplňku, a to zejména u gerundia, jež typicky tuto funkci zastává; naopak je konzistentně zmiňována funkce přívlastku, kterou normativní mluvnice španělštiny u gerundia vylučuje (např. str. 10, 24, 28). Gerundia ve větách typu *Toda la noche la oí llorar y suspirar* (str. 21, dále str. 27 př. 26 a 29, str. 30, str. 45 př. 2a) jsou pak analyzovány jako předměty, případně podměty. Chápu, jsou-li tyto příklady přejímány ze zdrojové literatury, nicméně na úrovni diplomové práce bych očekávala, když ne polemiku, alespoň upozornění na jiné možnosti analýzy.

Zmiňovaná autorova terminologická nejasnost prosvítá také v pasážích, v nichž jsou překládány/parafrázovány definice španělských autorů: na str. 39 původní *construcción absoluta* je převedeno na *absolutní polovětné(sic!) konstrukce*; vyplývalo by tedy z překladu, že *construcción conjunta* již není *polovětná*? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč?

K převodu španělské terminologie mám ještě poznámku: termín *construcciones con gerundios predicativos* je v textu (str. 73) převeden jako *predikativní gerundiální konstrukce*, v nadpisu kapitoly se však objevuje termín *přísudkové polovětné konstrukce* (zde ponechám stranou nejasný automatismus vkládání slova *polovětné*). Jsou tyto termíny synonymní? Neodkazuje spíše španělský termín *gerundio predicativo* na funkci doplňku, tj. *atributo predicativo*?

Podobnou vágnost spatřuji v některých definicích a závěrech, např. *hlavní rozdíl v pojetí této problematiky u českých a španělských autorů spočívá ve výskytu polovětných konstrukcí v obou jazycích* (str. 78). Dále [...] *rozdíly v rozboru problematiky polovětných konstrukcí česky a španělsky píšícími autory je možné chápat i tím, že španělština patří do skupiny románských jazyků a čeština patří mezi jazyky slovanské* [...] (str. 79).

Praktická část diplomové práce je kvalitativně odlišná, diplomand naopak prokazuje schopnost analýzy jazykového vzorku a pečlivost zpracování. Zde oceňuji zdařilé identifikace syntaktických konstrukcí, poznámku bych měla pouze k větám s „nevyjádřenou spojkou *že*“, která dle mého názoru vyjádřena je, nicméně u předchozí věty, k níž je analyzovaná část paratakticky připojena. Také bych ocenila přesnější určení *vět měrových* (str. 91): [...] *trochu si nadechnout, než si svezr dooblékne* [...]. Přehled způsobů překladu je okomentován, nicméně by bylo záhodno objasnit tvrzení, že *funkce*

těchto konstrukcí ve španělském originálu se ve velké míře neshodují s funkcemi jejich českých ekvivalentů v překladu (str. 103).

Co se týče formální stránky, korpus práce čítá 114 stran, následují (bohužel jen!) 2 strany stran španělsky psaného resumé, bibliografické reference a 9 stran příloh. S literaturou pracuje autor eticky, text je opatřen citacemi a poznámkovým aparátem, na zdroje je většinou řádně odkazováno, nicméně u mnohých příkladů není uveden zdroj (zejm. v interpretaci různých autorů) – mimochodem sporadicky není příliš zdůrazněno autorství myšlenky (viz např. str. 14 dole a 15 nahoře, str. 35). Rovněž bych uvítala v úvodních částech oddílů odkazy na literaturu (např. str. 17 „*vybrané české gramatiky a skripta*“). Sporadicky se objevují formální nepřesnosti (odsazení čárky, neodsazené odstavce, oddíly nezarovnané do bloku), vytkla bych však nedůsledné, resp. absentující důsledné číslování kapitol. Nestandardním, leč zajímavým a přehledným způsobem uvádění příkladů je použití barevné škály pro analyzované výrazy.

Ohledně jazykové stránky: rušivě působí občasná těžkopádná souvětí, sporadicky s porušenou kohezí (např. str. 7, 17), a tvrději opakování výrazu *fakt*. Spíše výjimečné překlepy ve španělštině přisuzuji automatické korekci pravopisu (*noc* místo *con*, *dojeta* místo *dijera*, atp.). Záhadou však zůstává způsob řazení bibliografie na konci diplomové práce. Nicméně i takto konstatuji, že předkládaná diplomová práce splňuje formální požadavky.

S uvážením výše uvedeného, zejména s přihlédnutím k chabé úrovni teoretického náhledu a deficitu koncepční práce, konstatuji, že:

Tuto diplomovou práci **doporučuji k obhajobě**.
Navrhuji známku: **dobře**.

V Českých Budějovicích, 14. ledna 2011.

.....
Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.